

Pašnovērtējuma anketa pašvaldību kapitālsabiedrību valdes locekļiem kapitālsabiedrības pārvaldības novērtēšanai

Pašnovērtējuma anketa ir instruments, lai veiktu pašvaldību kapitālsabiedrību pārvaldības novērtējumu. Šī anketa ir paredzēta kapitālsabiedrību valdes locekļiem. Pašvērtējuma anketa dod iespēju revīzijas apjomā neiekļauto pašvaldību kapitālsabiedrībām novērtēt savu darbību saskaņā ar Valsts kontroles revīzijā izmantoto pieeju un kritērijiem. Anketa ir izstrādāta pēc Valsts kontroles atbilstības un lietderības revīzijas “Vai Talsu novada pašvaldība pārvalda kapitālsabiedrības, sekojot tiesiskuma un labākās prakses principiem?”.

Ar revīzijas ziņojumu “Kapitālsabiedrību pārvaldība Talsu novadā – apšaubāma pakalpojumu kvalitāte, pieaugošas izmaksas iedzīvotājiem un riski pieejamībai ilgtermiņā...” var iepazīties Valsts kontroles vietnē tīmeklī www.lrvk.gov.lv sadaļā *Revīziju ziņojumi* nozare *Pašvaldības*.

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts (jā/nē/ daļēji)	Ieteicamā rīcība, ja kritērijs nav izpildīts
1. Vai kapitālsabiedrības vadībai ir skaidrs kapitālsabiedrības darbības mērķis, uzdevumi, sasniedzamais rezultāts?			
	<ul style="list-style-type: none"> Kapitālsabiedrības vadībai ir skaidrs mērķis, kādēļ pašvaldība ir dalībnieks kapitālsabiedrībā. Kapitālsabiedrības vadībai ir skaidrs kādēļ no funkcijām izrietošie pārvaldes uzdevumi ir uzticēti kapitālsabiedrībai, lai tos veiktu komercdarbības veidā. Kapitāla daļu turētājs kapitālsabiedrībai ir definējis un izskaidrojis tās darbības mērķus, tie ir ietverti kapitālsabiedrības stratēģijā. Pašvaldības kapitālsabiedrības dibināšanas vai dalības kapitālsabiedrībā mērķi atbilst tiem, kas ir noteikti kapitālsabiedrības darbības stratēģijā. Kapitālsabiedrības vadībai ir skaidri un saprotami mērķu sasniegšanai veicamie uzdevumi un to izpildi raksturojoši rezultatīvie rādītāji. 		Vienoties par kopīgu izpratni ar kapitāla daļu turētāju par kapitālsabiedrības darbības mērķiem.

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts (jā/nē/ daļēji)	Ieteicamā rīcība, ja kritērijs nav izpildīts
2. Vai kapitālsabiedrības stratēģijas izpildes ikgadējais izvērtējums ir veikts objektīvi un tajā ir pilnīga un pamatota informācija, lai novērtētu kapitālsabiedrības darbu?			
	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitālsabiedrībā tiek uzkrāti dati un informācija rezultatīvo rādītāju izpildes novērtēšanai. • Kapitālsabiedrība regulāri veic izvērtējumu, lai pārlicinātos, ka kapitālsabiedrība darbojas atbilstoši tai noteiktajiem mērķiem. • Izvērtējumos ir ietverta pamatota informācija, kas sniedz objektīvus datus par stratēģijā iekļauto mērķu izpildi, lai kapitāla daļu turētājam un valdei ir iespējas pieņemt objektīvus un ekonomiski pamatotus lēmumus. • Gada pārskata vadības ziņojumā ir ietverta pilnīga informācija par kapitālsabiedrības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanas pakāpi un iemesliem, kādēļ mērķi netiek sasniegti. 		<p>Sadarbībā ar kapitāla daļu turētāju noteikt stratēģijas mērķu izpildes novērtējuma veikšanas kārtību.</p> <p>Veikt izvērtējumu un noteikt, kāda informācija un dati ir jāuzkrāj, lai novērtētu kapitālsabiedrību darbības rezultātus.</p>
3. Vai kapitālsabiedrība darbojas deleģējuma ietvaros un nesniedz ar pašvaldības funkcijām un pārvaldes uzdevumiem nesaistītus pakalpojumus?			
	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitālsabiedrība darbojas deleģējuma ietvaros un nesniedz pakalpojumus, kurus kapitāla daļu turētājs tai nav deleģējis sniegt. • Kapitālsabiedrība nesniedz ar pašvaldības funkcijām un pārvaldes uzdevumiem nesaistītus pakalpojumus, (piemēram, tehnikas noma, apbedīšanas piederumu tirdzniecība). • Kapitālsabiedrība nesniedz pakalpojumus, ja nepastāv tirgus nepilnība. • Kapitālsabiedrība informē kapitāla daļu turētāju par jaunu tirgus dalībnieku, lai kapitāla daļu turētājs nepārkāptu konkurenci reglamentējošos normatīvos aktus. 		<p>Vērtēt kapitālsabiedrības sniegtos pakalpojumus un to atbilstību kapitāla daļu turētāja deleģējumam un normatīvo aktu prasībām.</p>
4. Vai kapitālsabiedrība sniedz iedzīvotājiem pakalpojumus, atbilstoši kapitālsabiedrības noteiktajiem mērķiem un kvalitātes rādītājiem?			
	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitālsabiedrības stratēģijā ir noteikti izmērāmi rezultatīvie rādītāji par pakalpojumu kvalitāti. 		<p>Sadarbībā ar kapitāla daļu turētāju noteikt kritērijus, izmērāmus rezultatīvos rādītājus kapitālsabiedrības</p>

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts (jā/nē/ daļēji)	Ieteicamā rīcība, ja kritērijs nav izpildīts
	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitālsabiedrība pastāvīgi uzkrāj datus un mēra pakalpojumu kvalitāti. • Kapitālsabiedrība veic iedzīvotāju aptaujas, sūdzību analīzi, lai pārliecinātos par apmierinātību ar saņemtajiem pakalpojumiem. 		<p>pakalpojumu kvalitātes mērīšanai.</p> <p>Uzkrāt informāciju un datus pakalpojumu kvalitātes novērtēšanai.</p>
5. Vai kapitālsabiedrība sagatavo budžetu sasaistē ar stratēģiju, tajā noteiktajiem mērķiem un uzdevumiem?			
	<p>Kapitālsabiedrības budžets ir sagatavots, ņemot vērā:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ saimnieciskās darbības un uzdevumu izpildes novērtējumu iepriekšējā periodā; ○ finanšu rādītājus iepriekšējā periodā; ○ stratēģijā un kapitālsabiedrības gada darba plānā noteiktos sasniedzamos mērķus, plānotos uzdevumus un rādītājus, kurus īstenot un sasniegt kārtējā budžeta gada periodā. 		<p>Objektīvi novērtēt kapitālsabiedrības darbības rezultātus un finanšu rādītājus (veikt detalizētu finanšu pārskatu analīzi).</p> <p>Sagatavot budžetu sasaistē ar gada darba plānu, kurā ir noteikti uzdevumi, kas tiks īstenoti kārtējā budžeta gadā, lai veicinātu stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu tās darbības periodā kopumā.</p>
6. Vai kapitālsabiedrības izdevumi un ienākumi tiek grāmatoti tā, lai iegūtu objektīvu informāciju par kapitālsabiedrības darbības izmaksām?			
	<ul style="list-style-type: none"> • Kapitālsabiedrības grāmatvedības uzskaitē tiek kārtota atbilstoši aktuālai grāmatvedības politikai. • Kapitālsabiedrības izdevumi un ieņēmumi tiek grāmatoti tā, lai tās analizētu un iegūtu pamatotu informāciju par kapitālsabiedrības darbības izmaksām un darbības virzienu rentabilitāti. 		<p>Izveidot grāmatvedības uzskaites kārtību, lai iegūtu informāciju un datus ieņēmumu un izmaksu dalītai uzskaitēi.</p>
7. Vai sniegto pakalpojumu cenas tiek noteiktas pamatojoties uz objektīvām izmaksām un ekonomiski pamatoti?			
	<ul style="list-style-type: none"> • Sniegto pakalpojumu cenas tiek aprēķinātas ekonomiski pamatoti – ir sagatavota metodika pakalpojumu izmaksu noteikšanai (tiešās, netiešās izmaksas), ir noteiktas metodes un izmaksu virzītāji izmaksu sadalei un attiecināšanai un darbības virzieniem vai pakalpojumiem. • Pakalpojumu izmaksu kalkulācijas ir veiktas atbilstoši aktuālajiem ieņēmumu un izdevumu datiem. • Kapitālsabiedrība nesedz konkrētu pakalpojumu sniegšanas izmaksas no 		<p>Sagatavot metodiku objektīvai un ekonomiski pamatotai kapitālsabiedrības darbības virzienu un pakalpojumu izmaksu noteikšanai.</p>

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts (jā/nē/ daļēji)	Ieteicamā rīcība, ja kritērijs nav izpildīts
	citiem ieņēmumiem (nenotiek nepamatota šķērssubsidēšana) vai no Pašvaldības saņemtajiem finanšu līdzekļiem, kas paredzēti citiem mērķiem.		
8. Vai kapitālsabiedrība sagatavo kvalitatīvus, pilnīgus un objektīvu informāciju saturošus normatīvajos aktos un pašvaldības kārtībā noteiktos pārskatus un atskaites?			
	Kapitāla daļu turētājs ir noteicis un kapitālsabiedrībā ir saprotama kārtība, kā kapitāla daļu turētājs tiek informēts par kapitālsabiedrības darbības rezultātiem: <ul style="list-style-type: none"> ○ kapitālsabiedrība sagatavo un sniedz kapitāla daļu turētājam objektīvu nepieciešamu informāciju saskaņā ar noteikto kārtību (pārskatus par gada darba plānu, stratēģijas izpildi, ceturkšņa atskaites un citu informāciju par finanšu rādītājiem, uzdevumu izpildi, nefinanšu mērķu sasniegšanu); ○ iesniegtā informācija ir pilnīga, pamatota, aktuāla un ticama; ○ kapitālsabiedrība regulāri novērtē, vai tās rīcībā ir kapitālsabiedrības vadībai un kapitāla daļu turētājam nepieciešamā informācija kapitālsabiedrības vadīšanai un pārvaldībai svarīgu lēmumu pieņemšanai; ○ nepieciešamības gadījumā kapitālsabiedrība informē kapitāla daļu turētāju par nepieciešamību, samērību un izmaksām informācijas sagatavošanā un aprītē. 		Ja nepieciešams, lūgt kapitāla daļu turētāju izstrādāt, precizēt vai izskaidrot kārtību par informācijas apjomu, kvalitāti, detalizācijas pakāpi un aprītes procesu starp kapitālsabiedrību un kapitāla daļu turētāju. Nodrošināt kontroles, lai nodrošinātu kvalitatīvas informācijas apriti. Nodrošināt, lai kapitālsabiedrības rīcībā būtu pietiekama un pamatota informācija pirms lēmumu pieņemšanas.
9. Vai kapitālsabiedrībā ir izveidota iekšējās kontroles sistēma un tiek nodrošināta kontrole pār finanšu līdzekļu likumīgu un lietderīgu izlietojumu?			
	Kapitālsabiedrībā ir izveidota un efektīvi darbojas iekšējā kontroles sistēma, skaidri definējot kontroles procesus un atbildīgos par to īstenošanu: <ul style="list-style-type: none"> ○ kapitālsabiedrības īpašumā esošo transportlīdzekļu izmantošanas kārtība ir skaidri noteikta iekšējos 		Apzināt kapitālsabiedrībā esošās kontroles, izvērtēt iespēju un nepieciešamību sagatavot iekšējās kārtības vai procesu aprakstus to īstenošanai.

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts (jā/nē/ daļēji)	Ieteicamā rīcība, ja kritērijs nav izpildīts
	<p>normatīvajos aktos (degvielas patēriņa normu noteikšana, attaisnojuma dokumentu sagatavošana, pēc pārbaude);</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ tiek veikts kapitālsabiedrības darbinieku komandējumu lietderības izvērtējums un ir iespējams gūt pietiekamu priekšstatu par komandējumu lietderību; ○ preču un pakalpojumu iegādes līgumi tiek slēgti, izvērtējot to nepieciešamību un piemērojot normatīvajos aktos noteiktās procedūras un kārtību; ○ tiek noteikta kārtība reprezentācijas izdevumu veikšanai, preces tiek norakstītas, aktos norādot to izlietošanas mērķus. 		
10. Vai auditos un revīzijās sniegtie ieteikumi tiek ieviesti pēc būtības, novēršot riskus un nepilnības, kā arī stiprinot iekšējās kontroles sistēmu?			
	<p>Kapitālsabiedrības sniegtā informācija pierāda auditos sniegto ieteikumu ieviešanas faktu un ieteikumu mērķu sasniegšanu.</p>		<p>Iekšējā auditora darba plānā iekļaut arī pārbaudes kapitālsabiedrībās.</p>
11. Vai ir publiskota visa informācija, kuras publicēšanu nosaka normatīvie akti?			
	<p>Kapitālsabiedrības mājaslapā ir ievietota visa saskaņā ar normatīvajiem aktiem publicējamā informācija un tā ir kvalitatīva.</p>		<p>Ievietot kapitālsabiedrības mājaslapā normatīvajos aktos noteikto informāciju.</p>